

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošti, hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

V Ljubljani, v soboto, dne 19. avgusta 1933.

Štev. 93.

Kmetijstvo in gospodarski stanovi

Pri nas se dostikrat skuša sugerirati nazor, ko da moremo vladati med kmetijskim in drugimi gospodarskimi stanovi nepremostljivo nasprotje. Kakor je politično zelo mogoče, da bi tako nasprotje mnogemu šlo dobro v klasje, tako pa je to nazor iz temelja zgrešeno. Kajti ne le, da ni med kmetijskim in drugimi gospodarskimi stanovi nobenega pravega razloga za načelno nasprotje, temveč je narobe vse polno veljavnih razlogov, ki zahtevajo čim ožje sodelovanje med kmetijskim in gospodarskimi stanovi.

Predvsem družijo vse te stanove en interes, da se vodi v državi pravilna gospodarska in davčna politika, da se kratko rečeno: v državi dobro gospodari. Vse, kar služi temu namenu, je tako v interesu kmetijskega, ko vseh drugih gospodarskih stanov, kajti vsi ti stanovi so tudi najvažnejši davkoplačevalci v državi. Že samo ta skupni interes kliče k sodelovanju vse gospodarske stanove in prepričani smo, da bi bilo že marsikaj boljše, če bi to sodelovanje tudi že obstajalo. Marsikateri milijoni ne bi bili po nepotrebnem zapravljani.

Je pa še mnogo drugih čisto posebnih interesov, ki družijo kmetijski stan z drugimi gospodarskimi stanovi. Tako n. pr. je industrija v mnogem oziru odvisna od kmetijske produkcije. Če so kmetijski proizvodi, ki jih uporablja industrija, na višku, potem more tudi industrija z večjim uspehom izdelovati svoje izdelke. Od kmetijskih sirovin je odvisnih vse polno industrij in še tu je polje za uspešno sodelovanje in industrija s kmetijstvom. Industrija je interresirana na tem, da so sirovine, ki jih dobiva od kmetijstva, čim boljše, kmetijstvo pa mora gledati na to, da nudi industriji sirovine, ki jih ta potrebuje. V današnjih časih, ko je tako velika težava z izvozom kmetijskih proizvodov, je tem bolj potrebno, da kmetijstvo skuša čim več proizvajati pridelkov, ki jih more uporabljati domača industrija. Nujno potrebno je, da pride v tem pogledu do čim ožjega sodelovanja med kmetijstvom in industrijo in upati moremo, da se bo to tudi zgodilo, ker je že pri industrijski zbornici v Beogradu ustanovljen poseben kmetijski oddelček.

Prav tako pa veže kmetijstvo vse polno skupnih interesov s trgovino. Trгоvec mora vnovčiti kmetijski pridelek in mora ga vnovčiti čim boljše, ker je kmet tudi trgovčev odjemalec, ki more tem več kupiti pri trgovcu, čim več je dobil za prodane pridelke. V interesu trgovca je zato, da je čim bolj dober posredovalec za kmetijske pridelke in da res dobro služi kmetovalcu. Kmetovalec zopet mora gledati na to, da proizvaja samo pridelke, ki jih trgovec more spraviti na trg, da prilagodi svojo produkcijo zahtevam domačega in svetovnega trga. Izvoz kmetijskih pridelkov sili trgovca in kmetovalca k sodelovanju in čim boljše in ožje je to sodelovanje, tem večji dobiček je tudi za kmetovalca in trgovca. Osebo je tega sodelovanja že mnogo in blagodejna posledica tega sodelovanja se pri izvozu našega sadja, hmelja in živine tudi že kaže. Uspeh pa bi bil še vedno še mnogo večji, če bi bilo to sodelovanje sistematično, če bi se vodilo po načrtu, da bi se složno odpravile vse napake, ki škodujejo našemu izvozu.

Še prav posebno pa je jasna potreba sodelovanja obrtnika s kmetovalcem, saj se na deželi že dostikrat ne vidi, kje se obrtnik neha in kje se začneja kmetovalec. Prav posebno važnosti pa bi bilo sodelovanje kmetovalca z obrtnikom z ozirom na razvoj domačega obrta, z ozirom na zaposlitev kmetijskega naraščaja, ki ne more najti več eksistence na rodni grudi in zlasti še z ozirom na tujski promet. Vedno večja postaja nevarnost, da ne bomo znali prav urediti tujkega prometa, da ne bomo

znali niti rešiti aprovizacijskega problema letovišč, ker že se dogaja, da se ta oskrbujejo prvenstveno z živili iz drugih krajev. Naloga naša je, da uredimo tujski promet tako, da bo v blagoslov vsej deželi, ne pa le nekaterim posameznikom.

Vse polno skupnih interesov veže torej kmetijski stan z drugimi gospodarskimi stanovi in zato je treba delati na to, da do tega sodelovanja tudi pride. Zato je narodno gospodarstvo samo v škodo, če se hoče ustvarjati neko nasprotje med kmetijskim stanom in drugimi stanovi, ker v korist narodnemu gospodarstvu je, da se

Kaj je z gospodarskim svetom?

V beograjski »Pravici« je napisal ugledni beograjski trgovec in član beograjske Trgovinske zbornice Aca B. Dinić na uvodnem mestu članek, v katerem sprašuje, kaj je z gospodarskim svetom. V svojem članku obširno in s praktičnimi primeri utemeljuje potrebo gospodarskega sveta in nato pravi:

»Naši trgovci so povedali svoje težave, sicer v blagi obliki, ker so zvesti svoji tradiciji, da vedno zavzamejo umerjeno držo, da ne bi državi in njenim predstavnikom še otežkočili njih težavnega položaja. Brez mrmranja so tiho prenašali nezasluzene udarce, misleč, da je še dosti drugih stanov, ki so v enako težkem položaju. Vse pa kaže, da je bilo to stališče trgovcev naporno razumljeno. Vse kaže, da se je ta umerjenost tolmačila kot dokaz, da gre trgovcem dobro. Če jim je res težko, bi tudi oni zaropotali in še kako!« Tako se je govorilo.

Zato je treba, da se pritožbe nas gospodarstvenikov slišijo!...

Člen 24. ustave pravi: »Kot posvetovalno telo v gospodarskih in socialnih vprašanjih se ustanavlja gospodarski svet, ki bo na zahtevo vlade ali Narodnega predstavništva izrekal svoje strokovno mnenje. Gospodarski svet tvorijo zastopniki gospodarskih panog in strokovnjaki v gospodarskih in socialnih vprašanjih.«

S tem je naglašena potreba sodelovanja predstavnikov države z zastopniki gospodarstva in to sodelovanje je zlasti potrebno v današnjih težkih časih. Danes je vsakomur jasno, da se nad vse maščuje reševanje gospodarskih in socialnih vprašanj.

Na svetovno razstavo

Nove temelje gospodarstvu polaga predsednik Roosevelt s svojim obnovenim načrtom. Kdor hoče prav spoznati ta načrt in vse velike perspektive, ki jih odkriva ta načrt za vse svetovno gospodarstvo, mora poznati tudi ameriško gospodarstvo in ves ogromen napredek tehnike, ki ga je dosegla Amerika ko nobena druga dežela na svetu. Vsega tega pa ni mogoče spoznati iz knjig, temveč je treba vse to videti. In edinstvena prilika, da človek vse to vidi, je svetovna razstava v Chicagu. Kajti na svetovni razstavi je združeno vse, kar zmora današnja tehnika in na svetovni razstavi se praktično vidijo vse pridobitve moderne tehnike. Svetovna razstava je zato ena onih prilik, ki jo doživi človek le enkrat v življenju in ki je zato ni zamuditi. Vsako potovanje razširi človeku horizont, vsako potovanje koristi človeku in ni za rabo človek, ki ni videl tujih ljudi, kakor pravi Levstik. Ne zlepa katero potovanje pa more človeku toliko koristiti ko potovanje na svetovno razstavo v Chicago. Zlasti pa našega človeka, ki se mora skoraj vse življenje gibati v silno omejenem horizontu, bo tako potovanje pravo odrešenje iz ozkosti v široki in nekončljivi horizont svetovnega življenja.

Žalibog ni takšno potovanje dosegljivo za vsakogar, ker je pač zvezano s precejšnjimi stroški, ki jih ne zmora vsak. Toda, kdor jih zmora, ta se naj ne obotavlja in

tudi morebiti obstoječa nasprotstva uglaide in odpravijo, kar se bo tudi vedno lahko doseglo, če bo enim ko drugim pred očmi le skupni gospodarski interes. Ta pa obstoja v vsakem vprašanju.

Čim prej bo to sodelovanje izvedeno, tem prej bo tudi mogoče obnoviti vse naše narodno gospodarstvo in ga izvesti iz sedanjega kritičnega položaja. Neprecenljiva moč je v tem sodelovanju in dvakrat greh, če se ta moč ne bi izkoristila. Ni pravega razloga za nasprotja med gospodarskimi stanovi in tudi ne med kmetijskim in drugimi stanovi.

brez sodelovanja nosilcev gospodarskega življenja.

Svoj članek zaključuje nato g. Dinić s temi besedami:

»Postopajoč po tej ustavni naredbi je Narodna skupščina dne 18. marca 1932 izglasovala zakon o gospodarskem svetu. Ta zakon je bil razglašen v »Službenih novinah« št. 69 z dne 25. marca 1932, ko je stopil tudi v veljavo.

V § 19 tega zakona, ki ima še dandaneč polno veljavo, se pravi dobesedno tole:

»Najkasneje v treh mesecih, ko stopi ta zakon v veljavo, bo sklical predsednik ministrskega sveta člane gospodarskega sveta k prvemu zasedanju.«

Tako določa zakon, najvišja volja v državi. Po tem zakonu bi se morala sklicati prva seja gospodarskega sveta že dne 25. junija 1932. Danes smo v avgustu 1933 — a od gospodarskega sveta ni ne sluha.

Nas gospodarske ljudi to zanima bolj ko kdajkoli. Gospodarski svet, dobro sestavljen, more po našem mnenju prinesiti velike koristi tako državi ko vsemu narodnemu gospodarstvu.

V novem političnem življenju našega naroda morajo imeti gospodarski ljudje vseh panog vedno vlogo v vseh gospodarskih in po njih tudi v političnih vprašanjih. Privredniki, ki na svojih ramah nosijo velik del vseh državnih dajatev, ki so s svojim delom in s svojo vdanostjo domovini za njeno moč in veličino storili in dali vse, morajo priti do besede tudi pri vodstvu gospodarske politike in dana jim mora biti prilika, da kot izkušeni ljudje koristijo državi in narodu s svojim delom za napredek narodnega blagostanja.

vestirati za svojo naobrazbo, za povečanje svojega znanja denar, potreben za potovanje na svetovno razstavo. Naj bo prepričan, da se mu bo ta investicija prav gotovo obrestovala.

Zlasti pa naj to stori, ker je padec dolarja pocenil potovanje za eno tretjino, da je potovanje bistveno olajšano. Posebno ugodno priliko za potovanje na svetovno razstavo v Chicagu pa nudi velika paroplovna družba Cunard Line, ki organizira veliko potovanje iz Jugoslavije na svetovno razstavo. Potovanje se začne dne 12. septembra in se zaključi 13. oktobra s povratkom v Ljubljano. Trajalo bo torej celih 32 dni. Veljalo bo za 3. razred 318-50 dolarjev, za turistični razred, bivši II. razred na parnikih pa 413 dolarjev. Vplačila se morajo izvršiti tudi v dinarjih po dnevnem tečaju na dan vplačila. V to vsoto so všteti vsi potni stroški, prehrana, prenočišča, šestnajstdnevno bivanje v Ameriki, vse napitnine, en dan bivanja v Parizu in drugo. Le za čisto osebnne izdatke bo moral potnik plačati posebej. Kdor bi hotel vrniti se prej, more tudi prej odpotovati iz Amerike, tudi ni noben potnik vezan, da se mora ravnati po skupnem programu potovanja. Družba Cunard Line bo upoštevala vse posebne želje potnikov.

Zbornica za TOI toplo priporoča obisk svetovne razstave v Chicagu in bo svojim članom tudi izstavila potrebne legitima-

cije, da bodo mogli najti potrebne stike z ameriški gospodarski ljudmi, zlasti pa z interesi za naše blago. Potovanje na svetovno razstavo v Chicagu nudi tako tudi lepo priliko za oživljenje naših trgovinskih stikov z Združenimi državami Severne Amerike in je tudi zato nad vse priporočljivo.

Kdor je tako srečen, da more plačati stroške za potovanje na svetovno razstavo, naj se ne premišlja, temveč naj se odloči, ker treba je, da ne bo šla mimo nas Slovencev velika svetovna razstava, temveč da se bomo z njenimi pridobitvami mogli ukoristiti tudi mi.

Fran Kavčič — 60 letnik

Predsednik Zveze gostilničarjev in ugledni restavratev na Privozu v Ljubljani Fran Kavčič je slavil te dni svojo šestdesetletnico. Polno požrtvovalnega dela za napredek našega obrta in še posebej za strokovno naobrazbo naših gostilničarjev je izvršil v teh letih dela jubilar, da se njegovega jubileja z iskrenimi čestitkami spominjajo vsi zavedni slovenski obrtniki. Ni bilo vedno hvaležno delo, ki ga je opravljal Fran Kavčič za dobro našega gospodarstva, toda njegova dobra volja je ostala vedno nezmanjšana.

K številnim gratulantom, ki kličejo jubilaru ob njegovem zaslužnem jubileju: Na mnoga leta, se pridružujemo tudi mi z iskreno željo, da bi bila ohranjena delovna moč Frana Kavčiča slovenskemu obrtništvu ter slovenskemu gospodarstvu še mnogo let!

Boj proti požarom

Vsak požar pomeni narodno gospodarsko škodo, ker uničuje narodno premoženje, pa naj bo v posameznem primeru tudi vsa požarna škoda krija z zavarovalnico. Kajti tudi izguba zavarovalnice pomeni zmanjšanje narodnega premoženja, ne glede na to, da plačajo odškodnino zavarovanci v obliki premij. Zato je treba gledati na to, da se število požarov čim bolj omeji. Zlasti pa je to potrebno v današnjih časih, ko se je število požarov že naravnost strahotno razpaslo. Pozdravljati je zato predlog dr. Dermastije, da se pri nas po vzgledu drugih držav ustanovi društvo za preprečevanje požarov, ker jasno je, da bi bilo mogoče nešteto požarov preprečiti, če bi bili ljudje dovolj previdni in manj lahkomišelnji.

Vprašanje pa je, kdo naj ustanovi tako društvo in kdo naj skrbi za dobro poslovanje tega društva. Po našem mnenju pripada ta naloga edinole zavarovalnicam. One imajo največji interes, da se omeji število požarov, one imajo tudi potrebna sredstva, da lahko financirajo taka društva. Imajo pa tudi tako velik upravni aparat in tako dobro izvedeno organizacijo, da morejo takoj po vsej banovini organizirati akcije za omejevanje požarov. Končno pa imajo zavarovalnice tudi vse izkušnje, da dobro vedo ne samo za vzroke požarov, temveč tudi za sredstva, ki morejo zmanjšati število požarov. Javnost in oblast bi seveda morali to akcijo zavarovalnic podpirati, toda glavno delo bi morale prevzeti zavarovalnice. Ni namreč pričakovati, da bi ljudje z vnebo delovali za vso stvar, če ne vidijo, da so zavarovalnice kot največji interesent tudi v resnici že storile svojo dolžnost.

Društvo za preprečevanje požarov je v prvi vrsti stvar zavarovalnic in le od njih je odvisno, če bo prišlo do takšnega društva in kako bo delovalo. Zato ni niti potrebno o tej stvari nobena posebna diskusija, temveč zavarovalnice naj kar z delom prične, saj bodo imele one od tega dela največji dobiček.

Opozorjamo na današnji oglas Mednarodnega velesejma v Pragi.

Zahteve obrtnikov

Resolucija, sprejeta na velikem obrtniškem zboru v Mariboru

Na obrtniškem zborovanju v Mariboru je bila sprejeta ta resolucija:

Proti šušmarstvu

Šušmarstvo se je v Dravski banovini tako zelo razpaslo, da znaša število z izvrševanjem neopravičenega obrta se bavečih oseb skoraj dve tretjini legalnih obrtnikov. Jasno je, da to ogromno število šušmarjev ogroža existenco legalnega obrtnika, čigar položaj je od dne do dne slabši. Toda ni samo legalni obrtnik oškodovan zaradi šušmarstva, temveč tudi država, banovina in občina so prikrajšane na davkih, odnosno dokladah.

Veliko število šušmarjev je predvsem posledica gospodarske krize, ki obrtniški stan zadeva bolj, kakor koga drugega. Pomanjkanje rokodelskega dela sili mojstre, da odslavljajo pomočnike in vajence in ti so zopet primorani, da si iščejo zaslužka s šušmarstvom. Na drugi strani pa obrtniki, ki nimajo več niti toliko zaslužka, da bi mogli plačevati davke, odlagajo sicer obrtna pooblastila, izvršujejo pa obrt dalje. V tovarnah odpuščeni delavci se posvečajo šušmarstvu. Vzrok za pomanjkanje dela rokodelskih obrtnikov pa je iskati tudi v tem, da je prišla industrija na veliko proizvajati rokodelske izdelke, ki jih more zaradi slabše kakovosti in izdelave ceneje spravljati na trg. Tudi državna, banovinska in občinska podjetja izvršujejo čisto po nepotrebnem rokodelske izdelke, ki so mnogo slabši in dražji za te ustanove, kakor pri obrtniku napravljeni. Prav isto se godi v državnih, samoupravnih in zasebnih zavodih, ki delajo veliko konkurenco obrtništvu. To se dogaja v veliki meri tudi v kaznilnicah, ki so opremljene z najmodernejšimi rokodelskimi stroji. V teh delavnicah se izvršujejo najrazličnejši obrti, mizarstvo, čevljarstvo, krojaštvo, knjigoveštvo itd.

Šušmarstvo najde potuho v današnjem postopanju obrtnih oblasti I. stopnje, ki ne ščitijo dovolj energično legalnega obrtnika.

Da se napravi konec šušmarstvu in omogoči zaposlitev legalnega obrtnika, zahtevamo:

V državnih, banovinskih in občinskih podjetjih in zavodih naj se ne izvršujejo rokodelska dela, temveč naj se z razpisi oddajajo legalnemu obrtniku. V kaznilnicah je takoj ustaviti vsako izvrševanje rokodelskega dela. Kaznjenci naj se uporabljajo le za težka ročna dela, kakor je gradba cest, železnic, urejevanje hudo-urnikov itd. Tvorniško delo naj se omeji na izdelke, ki niso izrecno rokodelskega značaja.

Uredba kr. banske uprave z dne 6. decembra 1932. naj se izvaja dosledno in z vso odločnostjo ter rigoroznostjo. Ne samo občinski predstojniki in poveljniki orožniških postaj, temveč tudi sreski načelniki naj bodo odgovorni za striktno izvajanje te uredbe.

Zahtevamo, da se vnese v novelo k zakonu o obrtih novo poglavje, ki naj vsebuje to uredbo:

V obrambo obrtniških pravic in proti neopravičenemu izvrševanju obrta

§ 1.

Kdor ni v posesti po tem zakonu predpisanega pooblastila ali dovolila, ne sme izvrševati obrtnega opravila. Kogar se zaloti, da izvršuje neopravičeno obrtno opravilo, dasi tudi samo enkrat, je kazniv. V obrambo obrtniških pravic za izvrševanje obrtniškega dela se določijo te kazni:

1. Kdor izvršuje obrt brez pooblastila ali dovolila ali prekorači obseg dela, ki mu je določen z zakonom, se kaznuje z globo Din 200— do Din 10.000—.

Poleg tega se onemu, ki izvršuje obrt brez pooblastila ali dovolila, zapleni vse orodje in material, s katerim obratuje in to neglede na to, ali je ta material in orodje njegova last ali last druge osebe. Zaplenjeni material in orodje se proda na javni dražbi v korist sklada za pospeševanje obrtno-strokovnega šolstva.

2. Kdor dopušča, da se zlorablja njegova pravica izvrševati obrt za prikrivanje neopravičenega izvrševanja obrta, kakor tudi oseba, ki vrši kako zlorabo ali kdor postavi ali prevzame poslovodstvo in

te dolžnosti dejansko ne vrši, se kaznuje z globo od Din 500— do Din 20.000—.

Imetniku obrta, ki je trikrat kaznovan radi dajanja kritja, se odvzame pravica do izvrševanja obrta za dobo enega leta, v ponovnem slučaju pa za nedoločen čas.

3. Onega, ki daje dela osebam, ki niso upravičene izvrševati obrta ali ki daje delo osebam, ki vršijo take posle s prikrivanjem, se kaznuje z globo od 500— do 20.000— dinarjev.

4. Zadruga po odstavku 3. § 1. zak. o obrtih, če obratujejo zoper odredbo § 1. in potrošne zadruga, ki izvršujejo zoper odredbo odstavka 2., § 9. obrtna opravila za nečlane, se kaznujejo z globo od 500— do 20.000— dinarjev. Po tretji izrečeni kazni izgubijo te zadruga pravico izvrševati obrt.

§ 2.

1. Vse kazni, označene v § 1., je izreči po obsegu in vrednosti dela.

2. Občeupravna oblastva so dolžna vse vloge in prijave, ki se tičejo neopravičenega izvrševanja obrta, rešiti v pospešenem postopku. O uspehu preiskave in o izrečeni kazni je vedno obvestiti prijavitelja. Občeupravna oblastva I. stopnje so dolžna poklicati k razpravam vedno zastopnika obrtniških organizacij.

MEDNARODNI VELESEJEM V PRAGI

3.—10. septembra 1933.

svetovni velesejem, na katerem so zastopani narodi in države

Znižana vožnja	Jugoslavija	25 %
za brzovlake in navadne vlake:	Čehoslovaška	50 %
	Avstrija	25 %
	Madjarska	25 %

Opozorjamo posebno na ugodnost znižane vožnje v Čehoslovaški, prej 33%, sedaj 50%, popusta

Pojasnila in legitimacije daje:

ALOMA COMPANY ČEHOSLOVAŠKI
Ljubljana, Aleksandrova c. 2

PUTNIK

Gajeva ulica (za nebotičnikom)
in njegov podružnici Hotel Metropol

Prijavitelj ima pravico pritožbe proti razsodbi občeupravnega oblastva I. stopnje v 15 dneh na pristojnega bana.

3. Organi občeupravnega oblastva so osebno odgovorni za točno in uspešno izvrševanje določb tega poglavja.

§ 3.

1. Vsi imetniki obrtov so dolžni imeti legitimacije s svojo sliko. Legitimacije izdajajo prisilna združenja in veljajo kot javne listine.

2. Za gradbene obrte in one obrte, ki izvršujejo dela na zgradbah, se določijo posebne legitimacije za pomožno osebje. Te legitimacije izda imetnik obrta za vsako gradbeno delo posebej. Varnostni organi so dolžni, da kontrolirajo delo na gradbah, kar se tiče legitimacij in v primeru, da zaposleno osebje take legitimacije ne poseduje, delo takoj ustavijo in prijavijo oblastvu vse zaposlene osebe.

Te legitimacije izdaja pristojno združenje in so strogo zaračunljive. Po uporabi jih je vrniti združenju.

Dokler novela k zakonu o obrtih ni uzakonjena, pa zahtevamo, da se z ministrsko uredbo obnovi takoj člen 152. bivšega obrtnega reda, ki se glasi:

»Pri izvrševanju kazenskih izrekov in drugih odredb je oblastvo upravičeno, da v svrhu zasiguranja potrebnih ukrepov odredi zaplenbo blaga in orodja, postavi stroje izven obrata in zapre obratovališče.«

»SLUŽBENI LIST«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 16. avgusta objavlja med drugim: Navodilo za izvrševanje § 272 zakona o uradniških glede pokojninske odmere — Našo ratifikacijo mednarodne konvencije o prisilnem ali obveznem delu — Razne druge ratifikacije mednarodnih pogodb — Pravilnik o obratovanju izvoščkov na Bledu in v Bohinju — Objave o občinskih trošarinah — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

† Franc Mulaček

Zopet je legel v grob eden naših zaslužnih trgovskih delavcev. V noči od četrтка na petek je zadela kap poslovodjo tyrške I. C. Mayer Franca Mulačka. Kljub svoji visoki starosti 83 let je še v četrtek opravljal svojo službo ko vsak drug dan, da ne bi nihče slutil, da bo skoraj odbila zadnja ura tudi Francu Mulačku. Rajniki je bil rojen l. 1850. v Ljubljani in vstopil kot trgovski vajenec v trgovino Ivana Verča pri »Solneču«. Nato je vstopil v službo k Francu Regoršku, kjer je vzdržal šest let, kar se je smatralo takrat vsled znane strogosti šefa za čisto nemogoče. Leta 1878. je vstopil v službo pri tvrdki I. C. Mayer, kjer je ostal nepretrgoma celih 55 let do svoje smrti. Pač izreden primer vzgledno zvestega službovanja!

Pa tudi kot narodnjak je postavil pokojnik čleaga moža. Bil je soustanovitelj Ljubljanskega Sokola, mnogo let pa tudi načelnik in odbornik Ljubljanskega Sokola, ki ga je izvolil tudi za svojega častnega člana. A tudi za druga narodna društva je deloval pokojnik, ki se je poleg tega odlikoval po svoji poštenosti in ljubeznivosti. Užival je zato v vseh krogih splošno spoštovanje.

Odličnemu trgovskemu strokovnjaku in zaslužnemu narodnemu delavcu bodi ohranjen svetel spomin!

Po svetu

Nj. Vel. kralj je podaril za obnovo od požara poškodovane Djakovske katedrale 100.000 Din.

Občinske volitve v Dravski banovini bodo dne 24. septembra. Istega dne bodo občinske volitve tudi v Drinski in Donavski banovini.

Redni zračni promet Ljubljana—Celovec se odpre dne 21. t. m.

Notranjska je s podporo banovine priključena na banovinsko električno omrežje in je s tem storjen začetek za elektrifikacijo Notranjske. Na kolodvoru na Rakeku so že zažarele žarnice.

Bivši minister v Stambolijskijevi vladi Marko Torlakov je v daljši izjavi povdaril, da more dobiti Bolgarija finančne in druge olajšave le, če bo vodila napram Franciji in Mali antanti isto politiko ko pokojni Stambolijski.

Na Cankova je bil izvršen bombni atentat. Cankov je ostal nepoškodovan, pač pa je bil ranjen eden njegovih telesnih stražnikov.

Žitna konferenca, na kateri bo zastopanih 30 držav in med njimi tudi Jugoslavija, se prične dne 21. avgusta v Ženevi.

Pogajanja za končno ureditev medvojnih dolgov Ameriki se bodo v oktobru zopet pričela. Bajje je Amerika pripravljena pristati na znatno znižanje dolgov.

Italijansko-ruska pogodba o nenapadanjbo v kratkem podpisana; nova pogodba pa ne bo vsebovala tako stroge definicije napadalca ko vzhodna londonska pogodba.

Japonsko zunanje ministrstvo je objavilo, da se Japonska ne more več ravnati po sklepu zadnje washingtonske konference, temveč da zahteva za svojo vojno mornarico popolno enakost z mornaricami Anglije in U. S. A.

Hitlerjevi veselo nadaljujejo po radiu kampanjo proti avstrijski vladi in v zadnjem svojem govoru je znani Habicht pozivljaj celo Avstrije, da se upro Dollfussovi vladi. Pa tudi Društvo narodov in Framazone že napadajo po radiu. Dvakratna Mussolinijeva intervencija se je torej zelo klavarno končala.

Francoski listi odločno zahtevajo, da Francija tudi brez sodelovanja Anglije in Italije prepreči tudi z najbolj energičnimi ukrepi protiaustrijsko kampanjo Nemčije.

Mussolini je naročil italijanskemu poslaniku v Berlinu, kakor poročajo »L'Intransigant« iz Rima, da izrazi nemški vladi njegovo začudenje, ker še niso prenehali avstrijsko-nemški incidenti.

Avstrijska vlada bo pretrgala diplomatske odnose z Nemčijo, kakor pišejo listi, ker je ugotovljeno, da so bili avstrijski narodno-socialistični atentatorji v zvezi z nemškimi uradnimi krogi, zlasti z nemškim poslaništvom na Dunaju.

Premoženje bo zaplenjeno vsem avstrijskim državljanom, ki v tujini rovarijo proti Avstriji. Tako je sklenila avstrijska vlada.

Nemška vlada je odredila, da se smejo Nemci posluževati le nemških parnikov. Ta odredba je povzročila v Angliji silno ogorčenje in angleški listi zahtevajo, da angleška vlada odgovori na ukrep nemške vlade s prepovedjo pristanka nemških parnikov v angleških pristaniščih.

Ameriški židi so apelirali na Hindenburga, da prepreči iztrebljenje židov v Nemčiji.

Voditelji ameriškega jeklenega trasta so odklonili Rooseveltov obnovitveni program. Verjetno je, da bo Roosevelt na podlagi svojih pooblastil prisilil jekleni trust, da se ravna po določilih tega programa.

Obsedno stanje je proglasila De Valerova vlada nad Dublinom in okolico, da prepreči ulične spopade oboroženih nasprotnikov. Predsedniku De Valeri pa je izdala irska vlada velika izredna pooblastila.

Na Kubi je po pobegu Machade nastal zopet red in mir. Modri trak, kot znak najhitrejše ladje, si je priborila italijanska motorna ladja »Rex«, ki je potrebovala iz Genue v New York le 4 dni in 13 ur. Doslej je imela modri trak nemška ladja »Bremen« za vožnjo iz Cherbourga v New York v 4 dneh in 14 urah.

Velikanske povodnji so na Kitajskem, kakršnih ne pomnijo že 50 let. Rumena reka je prestopila bregove in odnesla na desettisoče hiš. Bajje je utonilo okoli 50.000 ljudi.

RUDARSKA PODJETJA IN INDUSTRIJSKA ZDRUŽENJA

Trgovinsko ministrstvo je izdalo pojasnilo, da rudarska podjetja niso obvezana na članstvo v industrijskih združenjih, pač pa morejo včlanjena v združenjih biti, če svoj pristop prostovoljno prijavijo, ker smatrajo, da je to v njihovem interesu.

Adria prašek je boljši

Mednarodni borzni indeks

Na velikih borzah je bila tendenca pretekli teden neenotna. Dočim so z njujorške borze poročali o okrepitvi tečajev, so na evropskih borzah tečaji vrednostnih papirjev večinoma na rahlo nazadovali, kakor se vidi iz teh števil.

Koncem	22. 7.	29. 7.	5. 8.	12. 8.
1927 = 100%				
London	67.0	69.1	68.6	67.5
Pariz	67.2	66.2	66.7	66.8
Berlin	30.9	30.8	30.4	29.4
Bruselj	34.3	33.2	33.3	32.9
Amsterdam	35.4	34.7	34.7	34.7
Stockholm	11.6	11.5	11.3	11.3
Curich	47.9	47.6	47.5	47.8
Dunaj	34.1	33.9	32.6	32.4
Praga	57.2	55.4	56.0	56.2
New York	53.2	57.4	56.1	58.8

Adria prašek je boljši

ANGLEŠKA ZUNANJA TRGOVINA V JULIJU

Angleški uvoz je znašal v juliju 53.7, za 1.7 milijonov funtov več ko v juliju lanskega leta. Izvoz je pa znašal 29.847.341, za 53.653 več ko v juliju l. l. Reeksport pa se je v juliju v primeri z lanskim povečal za 1.018.962 na 4.323.719 funtov.

»Letni katalog o zaščiteneh pravicah industrijske lastnine v letih 1928. do 1932.« (Godišnji katalog o zaščiteneh pravicah industrijske svojine u godini 1928 do 1932) je izšel. Izdala ga je Uprava za zaščito industrijske lastnine, Beograd, Miloša Velikog 14/IV. Cena mu je 100 Din. Naročila sprejema gori imenovana uprava.

Ljubljana v jeseni

Jesenska vinska razstava na Ljubljanskem velesejmu. Glasom sklepa velesejmskega kmetijskega odbora priredi letošnja jesen od 2. do 11. septembra obsežno kmetijsko razstavo, ki bo obsegala najvažnejše kmetijske panoge. Kar se tiče vinogradništva, bo to usmerjeno na precej široki podlagi tako, da bodo mogle konkurirati med seboj ne samo vinarske zadruge, vinarska društva in trgovska podjetja, marveč tudi posamezni producenti z različnimi vinskimi pridelki iz Dravske banovine. Ker bo razstava služila le v propagandne namene, bodo vina razstavljena le v steklenicah, ki bodo opremljene z označbo lastnika, vinske sorte, letnika in vinske gorice ali okoliša. Vse buteljke bodo vsebovale po 7 decilitrov.

Dalija vzbuja v zadnjem času posebno privlačnost med ljubitelji cvetlic. Postala je moderna. Do tega slovesa je prišla dalija, ker jo je vrtnarska umetnost vzgojila v najrazličnejših oblikah in barvah, razen modre, in pa zaradi trajnega cvetenja od julija do slane v jeseni. Te prednosti nima nobena druga cvetlica. V Ljubljani imamo Klub ljubiteljev dalij, ki priredi na letošnjem jesenskem velesejmu lepo razstavo dalij. Nad sto sort dalij z orjaškimi cvetovi v žarečih barvah bo razstavljeno, zraven pa tudi drobni pomponki. Takih nismo še videli. Zaradi boljšega poznavanja bo vsaka posamezna označena s točnim imenom.

Gospodarski stroji in orodje bo razstavljeno v posebni skupini na letošnjem Ljubljanskem velesejmu od 2. do 11. septembra. Zastopani bodo izdelki naše države, Avstrije, Češkoslovaške, Holandije, Francije, Italije, Kanade, Madjarske, Nemčije, Švedske in Amerike. Naši gospodarji bodo imeli tu najlepšo priliko, da si izberejo pluge, brane, kosilne stroje, mlatilnice, čistilnice, slamoreznice, pluge za okopavanje in osipanje, traktorje, lokomobile, motorje in veliko število najrazličnejšega orodja.

Zelenjadna razstava na velesejmu v Ljubljani od 2. do 11. septembra t. l. bo obsegala vrtnarske izdelke iz vseh krajev Dravske banovine, pokazala nam bo na pretek te stroke v zadnjih letih. Poučili se bomo, katere sorte zelenjave so najboljše in dobičkonosne. Zanimljivo bo kupce iz oddaljenih krajev kakor tudi naša letovišča, da se bo število odjemalcev pomnožilo.

V »K« paviljonu na Velesejmu od 2. do 11. septembra se mladi pari v gospodinjstvi razstavi lahko pouče, kako naj si ustvarijo svoj dom, kaj in kako morate kupiti, da bo Vaš dom urejen koristno, praktično, zdravo in lepo. V oddelku za najnovejšo po zdravniških predpisih preizkušeni stoli, fotelji, divani in posteljah bo stalna razlaga. Tu se boste poučili o kakovosti in vrstah žime, vložkov, blagov itd. Pridite in oglejte si razstavo »Red in snaga k zdravju pomagaj«.

Adria prašek je boljši

Nobenih odpadkov ne trpi racionalno gospodarstvo. To bo dokazal oddelek na veterinarski razstavi na Ljubljanskem jesenskem velesejmu, kjer bodo prikazali veterinarji, kaj se da napraviti z onimi odpadki, ki nastanejo pri klanju domačih živali, ki pa se še v veliki meri zamejujejo, čeprav daje njihova predelava velikemu številu delavcev svoj dnevni kruh. Vsak odpadek se lahko racionalno izrabi in zna služiti celo za izdelavo dragocenih zdravil. Zato si naj vsakdo ogleda tudi ta oddelek veterinarske razstave, da bo vedel ceniti vrednost odpadkov potem, ko bo videl, kaj se da vse iz njih napraviti.

Takse iz službenih odnošajev

V zadnjih »Službenih Novinah« št. 185 je objavljena okrožnica davčnega oddelka finančnega ministrstva, v kateri so podrobno in natančno navedeni vsi zakonski predpisi o taksah, ki jih je treba plačevati na službene odnose med delodajalci in delojemalci. V tej objavi se uvodoma pravi, da država ne prejema takse v oni višini, ki bi jih morala in je zato pričakovati, da bodo finančni organi še bolj pazili, da se te takse redno plačujejo. Zato objavljamo iz okrožnice one odstavke, ki se tičejo Slovenije. Vsled pomanjkanja prostora pa moremo objaviti okrožnico le v odlomkih.

Po 4. točki okrožnice predpisuje za Slovenijo in Dalmacijo takse na službene odnose tar. postavka št. 40, pristojbinskega zakona iz leta 1850, ki se glasi:

Nameščenja. Pogodbe z odškodnino za službovanje:

a) Podeljevanje duhovniških in posvetnih služb in službenih mest za izvrševanje trajnih ali periodičnih poslov, različnih od poslov, ki jih navadno vrše dninarji, služe, obrtniški pomočniki, ki spadajo v razred vajencev in podobnih, brez razlike na to, če službeno pogodbo (namestitveni dekret, pismo o postavitvi, akreditiv, zapisnik izvolitve ali kakor bi se že imenovala) sestavi samo službodajalec ali se o tem napiše pogodba, ki jo podpišeta obe stranki ali če se akt imenovanja (izvolitve) položi in brez razlike na to, če je službodajalec fizična ali pravna oseba, če mu pripada osebna oprostitve od pristojbine ali ne, z izjemo one službe, ki podleži taksi za podelitev službe, ko tudi one, ki so oproščeni od te takse, ker je dotična namestitvev začasna ali na temelju odloka z dne 7. avgusta 1852 (list drž. zakonika kos

167) ... po znesku vseh letnih pridelkov zvezanih s službo z ozirom na sedaj čl. 20 zakona o taksah, lestvica III.

Opomba 1. Službe in službena mesta, ki se (brez oziroma na možnost začasne ali stalne upokojitve) morejo odpovedati uslužbencu samo, kadar zagreši dejanje, ki krši službene dolžnosti, se smatrajo kot dosmrtna službe.

Opomba 2. o možnosti plačanja predmetne takse v 12 enakih mesečnih obrokih je razveljavljena s čl. 16. postavka 1. zakona o državnih trošarinah, taksah in pristojbinah z dne 27. junija 1921.

Opomba 3. Če prejme uslužbenec od istega službodajalca ali od njegovega pravnega naslednika kakšno drugo službo z enakimi ali večjimi prejemki, tedaj se v prvem primeru plača samo stalna kolkovna pristojbina v višini 2 dinarjev za vsako polo, a v drugem primeru pristojbina samo za povišanje prejemkov, zato pa je treba dokazati, da je pristojbina za preje dosegene prejemke že plačana ali da se je uživala oprostitve od te pristojbine po zakonskih predpisih, ki so veljali ta čas.

Opomba 4. V breme zajednic, v katerih za mesto predstojnika in za druge službe, ki obstoje v zajednici, niso določeni posebni službeni prejemki, se mora odmeriti namesto pristojbine, določene po tej postavki cenika, letni pavšal v višini ene četrtine čistega letnega dohodka zajednice, ki se mora plačati istočasno s pristojbinskim ekvivalentom.

Slede še nekatere druge pripombe, ki pa so le malo jasne. Zato je davčni oddelek za pravilno uporabo teh predpisov izdelal obsežno pojasnilo, ki je glavna vsebina okrožnice. O tem pa prihodnjik.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče.

Tendenca čvrsta;

promet Din, 1.772.612-66.

V pogledu doseženega prometa izkazuje tekoči teden malenkostno povečanje napram minulemu tednu in sicer le za 50.000 dinarjev. Omenjeni porast deviznega prometa je omogočil promet v privatnem kliringu (zlasti v avstrijskih šilingih), ker je bilo potom privatnega kliringa zaključeno skupno za 373.000 dinarjev več inoz. dinarjev in avstr. šilingov nego v prejšnjem tednu.

Narodna banka je posredovala na prvih treh borznih sestankih v običajnem obsegu (po 40.000 dnevno), dočim je znašala včerajšnja intervencijska kvota le 20.000 dinarjev. V celem je bilo s posredovanjem Narodne banke nabavljeno Curiha za 42.000 dinarjev in Londona za 98.000 Din, skupno 140.000 dinarjev.

Dnevni devizni promet je znašal dnevno povprečno preko pol milijona izvemši četrtkovnega borznega sestanka, ki je zaključil komaj s 131.000 dinarji, kakor je razvidno iz naslednjih prometnih podatkov:

Dne 14. avgusta Din 591.290-28 Dunaj
Dne 16. avgusta Din 567.260-67 Dunaj
Dne 17. avgusta Din 131.197-13 Din
Dne 18. avgusta Din 482.864-58 Din — Dunaj
Največji dnevni promet izkazuje ponedeljkov borzni dan, dočim je na posameznih borznih sestankih glede velikosti perfektuiranih zaključkov prevladovala deviza Dunaj (priv. kliring) in inoz. dinarji.

V tekočem tednu je bil v poedinih devizah dosežen v primeru s prejšnjim tednom (številke v oklepajih, vse v tisočih dinarjev) sledeči porast oziroma padec prometa: Amsterdam 2 (22) — padec 20, Cu-

rih 53 (229) — padec 176, Bruselj 4 (0), London 98 (209) — padec 111, Pariz 10 (65) — padec 55, Newyork 40 (8) — porast 32, Trst 7 (4) — porast 3, Dunaj (privatni klir.) 1.173 (455) — porast 718, dinarska deviza (v priv. kliringu) 386 (731) — padec 345.

V bonih grške Narodne banke ni bilo niti prometa, niti notic.

Avstrijski šilingi so bili v privatnem kliringu zaključevani po Din 8-65 v ponedeljek in petek, po Din 8-60 pa v torek, medtem ko na četrtkovnem borznem sestanku ni došlo do zaključkov.

Devizna tečajnica tega tedna očituje čvrstejšo tendenco deviznih tečajev Amsterdam, Bruslja, Pariza, Prage in Trsta, deloma tudi Berlina, dočim je bil Curih na vseh borznih sestankih tega tedna trgovan na dosednji bazi 1108-35 za denar in 1113-85 za blago. Ponovno tečajno nazadovanje izkazuje deviza Newyork, ki je od ponedeljka na petek popustila za 11.11 poena kot je razvidno iz dolnje tečajne razpredilnice:

	14. avgusta 1933.	18. avgusta 1933.
	najnižji	najvišji
	Din	Din
Amsterdam	2313-74	2325-10
Berlin	1364-30	1375-10
Bruselj	799-68	803-62
Curih	1108-35	1113-85
London	189-36	190-96
Newyork	4208-27	4236-53
Pariz	224-43	225-55
Praga	169-79	170-65
Trst	300-90	303-30

Poleg Newyorka je v tem razdobju oslabil tudi tečaj Londona in sicer za 0-33 poena. Nasprotno pa je bil v tem času dosežen tečajni porast pri Amsterdamu za 4-44 točke, pri Bruslju za 1-39 točke, pri Berlinu za 0-84 točke, pri Parizu za 0-43

točke, pri Pragi za 0-22 točke in slednjič pri Trstu za 0-34 točke.

Devizi Budimpešta in Dunaj še vedno nista beležili; notje ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče.

Tendenca stalna.

Edini efektini zaključek je bil v tem tednu perfektuiran na ponedeljkovem borznem sestanku in sicer v delnicah Kranjske industrijske družbe po tečaju 300 Din za en komad.

Državni papirji so tekom tega tedna beležili po večini s tendenco navzgor izvemši Seligmanovih obveznic, ker so od srede (50) dalje popustile v povpraševanju za tri točke, napram ponedeljku (48) pa za eno točko; istega dne je beležila ponudba v tem efektu 50—. Agrarne obveznice so med tednom nekoliko oscilirale, v petek (27—) pa beležile ob ponedeljkovem denarnem tečaju; blago je bilo nudeno po 30—, le na sredinem borznem sestanku.

V Blairovih posojilih ni bilo prometa, dočim so bili na prvem oziroma zadnjem borznem sestanku doseženi naslednji denarni tečaji: 8% Blair 35-25 oziroma 36-75, 7% Blair 34— oziroma 35—. Blagovne notice 7% Blaira so bile v ponedeljek 36— in v torek 35—, 8% Blaira pa samo v ponedeljek, t. j. 37—. Investicijsko posojilo je notiralo od ponedeljka (50) do četrtka z dnevnim tečajnim porastom enega poena, medtem ko je včeraj popustilo za eno točko in beležilo 51 za denar brez blaga.

Notice Beglučkih obveznic so bile v povpraševanju 36— (14. in 16. t. m.), 37-50 dne 17. t. m., včeraj pa 37—.

Vojna škoda je bila nudena samo na sredinem borznem sestanku in sicer po Din 250—, dočim je včerajšnji denarni tečaj (Din 248—) beležil za 18 točk višje od ponedeljkovega povpraševanja.

Lesno tržišče.

Tendenca prijaznejša.

Položaj na slovenskem lesnem trgu se v minulem tednu ni bistveno spremenil. V jelovini je še nadalje povpraševanje po III. in IV. taku, da nastane vprašanje, kam naj se razpeča I. II., in III. monte blago. Istotako je opaziti, da se je naša industrija v splošnem — na pritisk inozemskega kupca — tako preorijentirala, da reže blago po želji kupca in seveda v predpisani izdelavi za eksport. Cene so v glavnem zelo nizke ter je vprašanje, ako se bo ta produkcija z ozirom na tako nizek nivo cen in tako visoke obresti, razne datave in pristojbine itd. v obče nadalje rentirala. Pretresti bi se moralo vsakakor temeljno vprašanje, da li ne bi kazalo preosnovati obstoječa podjetja v druge svrhe, bodisi v pol-odnosno v finalne izdelke. Nekoliko živahnejše je povpraševanje tudi za madriere, bastings in smeazole.

V tesnem lesu se zahtevajo le izdelki nove produkcije ter je prodaja starih zalog skoro popolnoma izključena. Tudi tu je cena jako šibka.

V bukovini se iščejo suhi bukovi neobrobjeni plohi za takojšnje oddaje, medtem ko se iščejo testoni za poznejše dobave.

V gorivem drvu vlada popolna stagnacija.

V bukovem oglju pa je obilno povpraševanje za »canello«.

V tem tednu so bili perfektuirani sledeči zaključki: 2 vagona remeljnov, 4 vagona desk in 3 vagona tramov.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klubke itd. Skrobi

in svetlolika srajce, ovratnike in manjete.

Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Sebeburgova ul. 3.

Telefon št. 22-72.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

JESENSKI LIPSKI SEJEM 1933

Začetek dne 27. avgusta

Vsa pojasnila daje:

ING. G. TÖNNIES, LJUBLJANA

Dvořakova ulica 3/II. — Telefon 27-62

ali

ZVANIČNI BIRO LAJPCIŠKOG SAJMA

Beograd, Knez Mihajlova 33

Amerika veruje v zboljšanje

V Prago je prišel ameriški narodno gospodarski strokovnjak Edward Filene, ki je v razgovoru z novinarji dejal med drugim: Priznavam se za avtarkista, čeprav sem v svojih knjigah vedno nastopal za svobodno trgovino in proti carinskim mejam. Ni pa v tem nobenega nasprotja proti mojemu liberalističnemu prepričanju. Kajti avtarkija je le pomožno sredstvo v krizi, od stiske diktirana prehodna oblika k novemu kapitalizmu. V Ameriki se pričinja uveljavljati prepričanje, da niso produkcija, odjem in finančni kapital tri različne stvari s posebnimi interesi, temveč da morajo biti s komunikacijo k sodelovanju prisiljeni sestavni deli gospodarstva. Čas velešpekulantov in velikih dobičkarjev je minil. Veliki dobički sicer še ne bodo prenehali in bodo morda celo večji, toda temeljili bodo na nižjih cenah in večjih plačah. Trg bo pripadal onemu, ki bo proizvajal kot minimum tako količino blaga, da bodo režijski stroški skoraj odpadli. Služba potrošniku bo edin vir dobička. Če se trudi predsednik Roosevelt, da doseže višje cene, potem že dela v tem smislu. Predvsem gre za to, da se zviša kupna moč širokih slojev in zato treba zvišati one cene, ki so najbolj padle. Vse se bo potem samo od sebe izravnalo, kakor se bo produkcija prilagodila načelu, da je edino rentabilna množestvena produkcija z velikim prometom, nizkimi cenami in visokimi mezdami. Ameriško ljudstvo veruje v skorajšnje zboljšanje in zaupa predsedniku Rooseveltu, ki mu je zato dalo vso moč.

Denarstvo

STANJE NARODNE BANKE

Po zadnjem izkazu Narodne banke z dne 15. avgusta t. l. se je njeno stanje od izkaza z dne 8. avgusta t. l. izpremenilo takole (vse številke v milijonih Din):

Zlata in devizna podloga se je povečala za 1:3 na 1.902:1 in sicer se je zlata povečala za 0:038, devizna za 1:3 na 104:5, dočim so valute padle za 0:067 na 0:28.

Tudi devize, ki ne spadajo v podlogo, so se povečale za 4:8 na 50:4; povečal se je tudi kovan denar v niklu in srebru in sicer za 10:6 na 262:8.

Skupna vsota posojil se je povečala za 13:3 na 2.248:4 in sicer je eskont večji za 13:5 in znaša 1.931:6, dočim se je lombard zmanjšal za 0:19 na 316:7.

Bivši predjudni državi so narasli za 0:2 na 1.816:3. Vrednost nepremičnin je narasla za 0:05 na 258:1, raznih aktiv za 0:06 na 120:2, dočim so ostale vrednosti raznih fondov skoraj neizpremenjene.

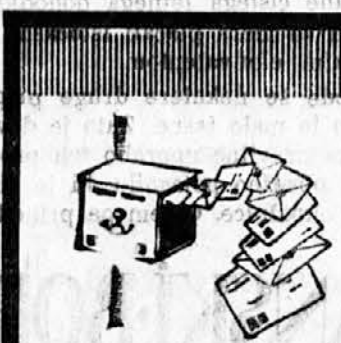
Obtok bankovcev se je zmanjšal za 33:6 na 4.270:7. Zato pa se je povečala skupna vsota obveznosti na pokaz za 33:6 na 1.082:5.

Državne terjatve so se zmanjšale za 0:5 na 3:8, tekoči računi so narasli za 44:1, razni računi pa so manjši za 10.

Tudi obveze z rokom so se povečale za 1:1 na 1.346:1, razne pasive pa za 24:4 na 300:6.

Zlato in devizno kritje se je povečalo od 35:50% na 35:53%, dočim je samo zlato ostalo neizpremenjeno v višini 33:75%.

Obrestna mera je ostala neizpremenjena.

'KUVERTA'
D. Z. O. Z.
LJUBLJANA
Karlovska c. 2 Vožarski pot 1
TVORNICI KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

Drž. hipotekarna banka pozivlja lastnike v Jugoslaviji deponiranih Seligmanovih obveznic, da vsak kupon predlože Drž. hip. banki en mesec pred zapadlostjo (najkasneje do 1. septembra, oz. 1. marca). Nato bo dobil lastnik potrdilo, na kar bodo kuponi izplačani na blagajni, kjer so kuponi deponirani.

Nizozemska banka je zopet znižala obrestno mero in sicer od 3:5% na 3%.

Poljska banka je dovolila za financiranje žitnega izvoza 25 milijonov zlotov.

Dobava-prodaja

Splošni oddelk Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 26. avgusta t. l. ponudbe o dobavi 10 garnitur samotne opeke. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.)

Dne 18. avgusta t. l. bo pri Komandi 39. pešadijskega polka v Celju licitacija za dobavo kvasa za čas od 1. oktobra 1933 do 31. marca 1934. — (Oglas je na vpogled v pisarni zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Dne 29. avgusta t. l. bo pri glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu očetna licitacija za dobavo 30.000 plutovinastih zamaškov in 33.000 medicinskih stekel. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem skladišču.)

Zgradba objektov pri Komandi granične trupe v Skoplju se bo oddala potom licitacij, ki bodo v dneih od 24. do 31. avgusta t. l. pri štabu Komande granične trupe v Skoplju. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Prodaja lesa. Dne 30. avgusta t. l. se bo prodajal hrastov les pri Direkciji šum brodske imovne občine v Vinkovcih. Ponudbe je vložiti do 11. ure dopoldne na dan licitacije. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Prodaja lesa. Direkcija šum kr. Jugoslavije v Ljubljani sprejema do 1. septembra t. l. ponudbe o prodaji lesa. — (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Dne 18. septembra t. l. bo pri skladišču 1. oddelka vojno tehničnega zavoda v Sarajevu očetna licitacija za dobavo 80 jeklenih steklenic za kisik. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

KLİŠARJA
vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvrsniše
najsolidnejše

KLİŠARNA ST-DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVA 13

Iržna poročila

LJUBLJANSKI ŽIVINSKI SEJEM

v sredo, dne 16. t. m. ni bil posebno živahen. Na sejmu je bilo prignanih 48 konj, 50 volov, 29 krav, 17 telet in 113 pujskov, prodanih pa je bilo 7 konj, 28 volov, 13 krav, 8 telet in 40 pujskov. Cene so bile te: volj I. vrste Din 4— do 4:50, II. 3— do 4—, III. 2:50 do 3:50, krave debele 3— do 4—, klobasarice 1:50 do 2:50 in teleta po Din 5— do 6— za kg žive teže. Prašički za rejo so se prodajali po velikosti od 225 do 400 Din komad.

MARIBORSKI SVINJSKI SEJEM

Na svinjski sejmu dne 11. avgusta 1933 je bilo pripeljanih 176 svinj, cene so bile te: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad po Din 110 do 150, 7 do 9 tednov stari 220 do 250, 3 do 4 mesece stari 300 do 350, 5 do 7 mesecev stari 400 do 550, 8 do 10 mesecev stari 650 do 680, 1 leto stari 690 do 700, 1 kg žive teže 7— do 8—, 1 kg mrtve teže Din 10— do 10:50. Prodanih je bilo 84 svinj.

Vaše zdravje

čuva

**Kathreiner
Kneippova
sladna kava**

**s Pravim Franckovim dodatkom.
Zdrava kakor vsakdanji kruh!
Domači izdelek!**

TVRDKA I. C. MAYER, LJUBLJANA, javlja žalostno vest, da je njen dolgoletni sodelavec in poslovodja, gospod

Franc Mulaček

včeraj nenadoma preminul.

Pogreb se vrši danes, v soboto, dne 19. t. m., ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Resljeva cesta 7, na pokopališče k Sv. Križu.

Tvrška I. C. Mayer bo ohranila blagopokojniku kot zvestemu sotrudniku trajen in hvaležen spomin.

Ljubljana, dne 19. avgusta 1933.

Brzjavlj: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale
Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonialne robe. **Ljubljana** Zaloge spirita, raznega žganja in konjaka.
Veleprazarna kave. **Dunajska cesta 33** Mineralne vode.
Mlini za dišave. Ustanovljeno leta 1840
Točna postrežba. Ceniki na razpolago.

Naročajte „Trgovski list“!

J. HLEBŠ, LJUBLJANA

DRUŽBA Z O. Z.

CANKARJEVO N. 21 — MESTNI TRG 19

Sobo-črkoslikarstvo in pleskarstvo

Vsa dela izvršuje z najmodernejšimi vzorci, točno po naročilu, solidno in pod garancijo. — Telefon 30-70.